

KÚRIA

Bfv.I.331/2013/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. év október hó 1. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

*A sikkasztás büntette miatt a terheltek ellen folyamatban volt büntetőügyben a III. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Ceglédi Városi Bíróság 8.B.434/2006/100. számú, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 14.Bf.755/2011/16. számú ítéletét a **III. rendű** terhelt tekintetében hatályában fenntartja.*

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Ceglédi Városi Bíróság a 2011. június 23-án meghozott 8.B.434/2006/100. számú ítéletében a III. rendű terheltet bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett sikkasztás büntettségében [1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont], ezért őt nyolc hónapi börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette.

A védelmi fellebbezés alapján eljárva a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2012. október 16-án meghozott ítéletével az első fokú bíróság ítéletét a III. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta, cselekményét társtettesként elkövetett lopás büntettségének [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] minősítette, és a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét két évre enyhítette; egyebekben az

első fokú ítélet a III. rendű terheltet érintő rendelkezéseit helybenhagyta.

A jogerős határozatok ellen a III. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, annak jogalapját nem jelölve meg; az azonban tartalma szerint a Be. 416. § (1) bekezdésének a) és c) pontján alapul.

A felülvizsgálati indítvány indokai szerint az ügyben másodfokon eljáró Budapesti Törvényszék elutasította a védő bizonyítási indítványát, és az első fokú határozatot az iratok alapján a tényekkel ellentétes módon egészítette ki a III. rendű terhelt tekintetében; ezért a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás megalapozatlanná vált.

Vitatta továbbá a másodfokú bíróság további, tényállást pontosító és kiegészítő tevékenységének helytállóságát.

Támadta az első fokú ítéletben rögzített tényállást is, mert abban nem szerepel, miszerint a III. rendű terhelt munkáltató utasítása alapján - munkáját végezve - követte el a cselekményt, annak ellenére, hogy az első fokú eljárásban rendelkezésre állt erre vonatkozóan a munkáltató nyilatkozata.

Felülvizsgálati indítványában mindezek kapcsán a védő bizonyítási indítványokat is előterjesztett.

A megtámadott határozatok jogi minősítését is vitatta, azonban ennek kapcsán ténylegesen arra utalt, hogy a III. rendű terhelt nem valósította meg a bűncselekmény törvényi tényállását. Álláspontja szerint nincs adat arra, miszerint a terhelt tudott volna a szállítmány bűncselekményből származó voltáról, illetve arról, hogy ő az elszállítással bűncselekményt követett el. Kifejtette, hogy a megállapított tényállás nem meríti ki a büntető törvény egyik különös részi tényállását sem, mivel véleménye szerint az a magatartás, miszerint védenca mérlegelés nélkül vitte ki az árut, nem tényállásszerű.

Támadta továbbá a határozatokat azért is, mert megítélése szerint az eljáró bíróságok az indokolási kötelezettségüknek sem tettek eleget; így az első fokon eljáró bíróság nem indokolta meg, hogy miből kellett volna tudnia a III. rendű terheltnek az aszfalt bűncselekményből származó voltáról, a másodfokú bíróság pedig azt

mulasztotta el megindokolni, hogy a terheltnek miből kellett tudnia: bűncselekmény elkövetéséhez nyújt segítséget, vagy abban részt vesz, és védence milyen tényállási elemet valósított meg, továbbá miért társtettesként követte el a cselekményt.

Mindezek alapján elsősorban a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatok megváltoztatását és a terhelt felmentését, másodsorban pedig a határozat hatályon kívül helyezését és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt a tényállást támadó részében törvényben kizártnak, a bűnösség megállapítását és az indokolási kötelezettség megsértését sérelmező részében pedig alaptalannak tartotta.

Kifejtette ugyanakkor, hogy álláspontja szerint a III. rendű terhelt cselekményét az első fokú bíróság minősítette helyesen, mivel az I. rendű terhelt a külvilág számára valóságos tulajdonosként viselkedett, a dolog feletti uralom végleges megszüntetésében vett részt, cselekményének helyes minősítése ezért sikkasztás büntette, ehhez képest a III. rendű terhelt cselekménye a sikkasztáshoz nyújtott fizikai bűnsegélynek minősül.

Miután azonban álláspontja szerint a törvénysértő minősítés nem eredményezett törvénysértő büntetést, a megtámadott határozatok hatályában tartására tett indítványt (BF.651/2013/1.).

A Kúria az ügyben nyilvános ülést tűzött ki, melyen a III. rendű terhelt védője és a Legfőbb Ügyészség képviselője is fenntartotta indítványát.

A Be. 423. § (4) bekezdésének megfelelően a Kúria a megtámadott határozatokat a felülvizsgálati indítványban meghatározott okok alapján vizsgálta felül; emellett azonban figyelemmel volt az (5) bekezdés alapján a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - és az indítványozó által nem hivatkozott - esetleges eljárási szabálysértésekre is.

Ennek során a felülvizsgálati indítványt részben kizártnak, részben alaptalannak találta.

A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására büntető anyagi jogi szabály megsértésével került sor.

Az indítványozó azonban akkor, amikor arra hivatkozott, hogy a terhelt bűnösségének megállapítására törvénytörően került sor, ilyen anyagi jogi szabályra nem hivatkozott. Indítványában a bűnösség kapcsán mindvégig a bíróság mérlegelő tevékenységét kifogásolta, a bíróság által figyelembe vett - és a tényállás alapjául szolgáló - bizonyítékok helytállóságát vonta kétségbe, illetve arra hivatkozott, hogy a bíróság a védelem által csatolt bizonyítékoknak nem tulajdonított a terhelt ártatlanságát bizonyító erőt, illetve nem rendelte el az általa indítványozott bizonyítást; mindezekon keresztül a tényállás megalapozottságát támadta.

A Be. 423. §-a (1) bekezdése alapján azonban a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható.

Ennek megfelelően a felülvizsgálat során a bizonyítékok mikénti mérlegelése és a jogerős határozatban megállapított tényállás megalapozottsága nem vizsgálható, az eljárás bíróságok által levont jogi következtetések - így a bűnösség megállapítása és a cselekmények jogi minősítése - kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el.

Ezért a felülvizsgálati indítványnak a jogerős határozatokkal megállapított tényállást támadó része kapcsán a felülvizsgálat a törvényben kizárt.

Az irányadó tényállás szerint a III. rendű terhelt semmilyen fuvarlevéllel, szállítólevéllel nem rendelkezett aszfaltszállításra, másrészt az általa vezetett gépjárműre felpakolt aszfaltot mérlegelés és mérlegjegy nélkül szállította el a telephelyről, ennek alapján pedig tudnia kellett, hogy bűncselekményből származó szállítmány elszállítását végzi. Mindezekre figyelemmel az eljárás bíróságok egyébként is helyesen és okszerűen vontak következtetést a III. rendű terhelt bűnösségére.

A tényálláshoz kötöttségből fakadóan a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség bizonyítás lefolytatására sem, így a felülvizsgálati indítványban előterjesztett bizonyítási indítványokkal a Kúria érdemben nem is foglalkozhatott.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerint felülvizsgálati ok, ha

a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c), illetve a II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor. A 373. § (1) bekezdés III. c) pontja szerint pedig feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a bíróság a bűnösség megállapítása, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, intézkedés alkalmazása tekintetében indokolási kötelezettségének olyan mértékben nem tesz eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

Miután a felülvizsgálati indítvány szerint az eljáró bíróságok nem indokolták meg a III. rendű terhelt bűnösségére levont következtetésüket, valamint a cselekmény minősítését, a felülvizsgálatot ezen ok alapján is lefolytatta a Kúria.

Az indokolási kötelezettség megsértése azonban csak akkor jelent feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést, ha a megtámadott határozat oly mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg: mire alapította a bíróság a döntését, és így az érdemi felülbírálat lehetősége hiúsul meg (BH.2012/32.).

Az indítványban foglaltakkal szemben azonban az első fokú bíróság ítéletében helytálló indokát adta annak, hogy miért látta megállapíthatónak a III. rendű terhelt bűnösségét, a másodfokú bíróság pedig a tényállás kiegészítésének, illetve helyesbítésének; emellett mindkét bíróság kellően megindokolta a cselekmény minősítését, és a büntetés kapcsán is eleget tett indokolási kötelezettségének.

Így e részében az indítvány nem alapos.

A Legfőbb Ügyészség jogi minősítéssel kapcsolatos észrevétele helytálló. Az első fokú ítéleti tényállás szerint az I. r. terhelt a bűncselekmény elkövetésekor telepvezetőként is tevékenykedett, ekként akkor, amikor a rábízott idegen dolgot eltulajdonította, nem lopást, hanem sikkasztást követett el, és a III. rendű terhelt ehhez nyújtott bűnsegélyt. Azonban ennek a Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontjára alapított felülvizsgálati ok szempontjából nincs jelentősége.

Mivel ilyen irányú felülvizsgálati indítványt senki sem terjesztett elő, csupán rámutat a Kúria, hogy a helytelen minősítés miatt sincs helye felülvizsgálatnak, mivel a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja

szerint a bűncselekmény minősítésének törvénysértő volta kizárólag akkor alapozza meg a felülvizsgálatot, ha emiatt a kiszabott büntetés is törvénysértő.

Az adott ügyben azonban az első fokú bíróság által bűnsegédként elkövetett sikkasztás büntettének, míg a másodfokú bíróság által társtettesként elkövetett lopás büntettének minősített bűncselekmény büntetési tétele azonos; két hónaptól három évig terjedő szabadságvesztés. Így a III. rendű terhelte kiszabott nyolc hónapi, végrehajtásában két év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés törvényes.

A Kúria a Be. 423. § (5) bekezdése alapján elvégzett felülvizsgálat során nem észlelt a 416. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti további olyan eljárási szabálysértést sem, amely a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését eredményezhetné.

Ezért a Be. 426. §-a alapján a megtámadott határozatokat hatályukban fenntartotta.

A Kúria végzése elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, az újabb felülvizsgálat lehetőségét a Be. 418. § (3) bekezdése, illetve 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2013. október 1.

*Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k.
előadó bíró, Dr. Vaskuti András s. k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

AIné írnok